

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Komisja Prawna

2013/0185(COD)

27.1.2014

OPINIA

Komisji Prawnej

dla Komisji Gospodarczej i Monetarnej

w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie niektórych przepisów regulujących dochodzenie roszczeń odszkodowawczych z tytułu naruszenia prawa konkurencji państw członkowskich i Unii Europejskiej, objęte przepisami prawa krajowego (COM(2013)0404 – C7-0170/2013 – 2013/0185(COD))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej (*): Bernhard Rapkay
(*) Zaangażowana komisja – art. 50 Regulaminu

PA_Legam

ZWIĘZŁE UZASADNIENIE

Kwestia ewentualnego wprowadzenia wspólnych przepisów regulujących dochodzenie roszczeń odszkodowawczych z tytułu naruszenia prawa konkurencji jest rozważana od niemal dekady. W związku z tym wniosek Komisji w sprawie przedmiotowej dyrektywy jest przyjmowany z zadowoleniem, gdyż może ona pomóc zarówno konsumentom, jak i małym i średnim przedsiębiorstwom egzekwować przysługujące im prawo do odszkodowania z tytułu szkody spowodowanej naruszeniami prawa konkurencji. Brak przepisów krajowych w wystarczający sposób regulujących kwestię dochodzenia roszczeń odszkodowawczych, a z drugiej strony istniejące rozbieżności pomiędzy poszczególnymi systemami ustawodawstwa krajowego skutkują nierówną pozycją nie tylko ofiar, lecz także sprawców naruszeń prawa konkurencji. Może to także prowadzić do powstania przewagi konkurencyjnej po stronie przedsiębiorstw, które dopuściły się naruszenia art. 101 lub 102 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, a które nie mają siedziby ani nie prowadzą działalności w państwie członkowskim, w którym obowiązują przepisy korzystne dla powodów. Tego rodzaju różnice w przepisach dotyczących odpowiedzialności mogą zakłócać konkurencję i utrudniać prawidłowe funkcjonowanie rynku wewnętrznego. W związku z tym sprawozdawca z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji mający na celu ułatwienie dostępu do wymiaru sprawiedliwości i umożliwienie ofiarom uzyskania odszkodowania.

Sprawozdawca co do zasady popiera programy łagodzenia kar, gdyż umożliwiają one zidentyfikowanie naruszeń, a ponadto jest zdania, że nie należy zniechęcać przedsiębiorstw do współpracy. Tego rodzaju programy nie powinny jednak chronić przedsiębiorstw bardziej, niż jest to konieczne. W szczególności nie powinny one zwalniać stron, które dopuszczają się naruszeń, z obowiązku zapłaty odszkodowania na rzecz ofiar ani też prowadzić do nadmiernej ochrony informacji niezbędnych powodom jako materiały dowodowe w celu zgłoszenia roszczenia o odszkodowanie.

Sprawozdawca popiera także promowanie polubownych metod rozstrzygania sporów, podkreślając przy tym jednak, że przyjęcie takiego podejścia musi być w pełni dobrowolne. W celu ułatwienia dochodzenia do sprawiedliwych rozstrzygnięć, powodom należy umożliwić – jeszcze przed wszczęciem postępowania – zwrócić się do krajowych lub europejskich organów ds. konkurencji o przekazanie informacji dotyczących wielkości poniesionej szkody lub straty.

Otrzymanie materiałów dowodowych ma kluczowe znaczenie dla wnoszenia przysługujących środków odwoławczych. W związku z tym sprawozdawca uważa, że istotne jest dalsze wzmocnienie proponowanych przez Komisję przepisów, tak aby umożliwić proporcjonalny, realizowany pod nadzorem sądu dostęp do informacji istotnych oraz niezbędnych dla dochodzenia roszczenia. Choć do niektórych rodzajów dokumentów lub informacji objętych tym dostępem może mieć zastosowanie klauzula poufności, sprawozdawca jest zdania, że żadne kategorie dokumentów nie powinny być z góry wyłączone z procesu oceny zmierzającego do ustalenia, czy mają one być ujawnione, czy też nie.

W dotychczasowych rozważaniach dotyczących sposobu wzmocnienia pozycji powodów, zbiorowe dochodzenie roszczeń przedstawiane było jako sposób pozwalający poprawić równowagę środków przysługujących stronom sporów o odszkodowania. Choć sprawozdawca jest zdania, że należy popierać utrzymywanie lub wprowadzanie takich mechanizmów, nawet jeśli miałyby one nie być obowiązkowe dla państw członkowskich, to

jednak sądzi on, że istotne znaczenie ma unikanie określonych praktyk, np. zobowiązania ofiar do wyraźnego zgłaszania chęci wystąpienia z grupy, która zbiorowo dochodzi roszczenia odszkodowawczego, dopuszczania honorariów wypłacanych prawnikom w przypadku wygrania sprawy lub też dopuszczania odszkodowań karnych.

POPRAWKI

Komisja Prawna zwraca się do Komisji Gospodarczej i Monetarnej, jako do komisji przedmiotowo właściwej, o wzięcie pod uwagę następujących poprawek:

Poprawka 1

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 4

Tekst proponowany przez Komisję

(4) Unijne prawo do odszkodowania za szkodę wynikającą z naruszenia prawa konkurencji wymaga, aby każde państwo członkowskie miało przepisy proceduralne zapewniające skuteczne wykonywanie tego prawa. Konieczność dysponowania skutecznymi środkami procesowymi wynika również z prawa do skutecznej ochrony sądowej, o którym mowa w art. 47 ust. 1 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej⁵³ oraz w art. 19 ust. 1 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej.

⁵³ Dz.U. C 326 z 26.10.2012, s. 391.

Poprawka

(4) Unijne prawo do odszkodowania za szkodę wynikającą z naruszenia prawa konkurencji wymaga, aby każde państwo członkowskie miało przepisy proceduralne zapewniające skuteczne wykonywanie tego prawa. Konieczność dysponowania skutecznymi środkami procesowymi wynika również z prawa do skutecznej ochrony sądowej, o którym mowa w art. 47 ust. 1 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej⁵³ oraz w art. 19 ust. 1 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej.
Państwa członkowskie powinny zadbać o skuteczną ochronę prawną w obszarach objętych prawem Unii.

⁵³ Dz.U. C 326 z 26.10.2012, s. 391.

Poprawka 2

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 5

Tekst proponowany przez Komisję

(5) Aby zapewnić skuteczne egzekwowanie **reguł konkurencji** na drodze publicznoprawnej i **prywatnoprawnej, konieczne** jest uregulowanie sposobu koordynacji tych dwóch rodzajów egzekwowania, na przykład pod względem dostępu do dokumentów znajdujących się w posiadaniu organów ds. konkurencji. Tego rodzaju koordynacja na poziomie Unii pozwoli również uniknąć rozbieżności obowiązujących reguł, która mogłaby zagrozić prawidłowemu funkcjonowaniu rynku wewnętrznego.

Poprawka

(5) Aby zapewnić skuteczne **działania egzekwowania na drodze prywatnoprawnej na podstawie prawa cywilnego oraz skuteczne** egzekwowanie na drodze publicznoprawnej **przez organy ds. konkurencji, oba narzędzia muszą współdziałać, tak aby zapewnić maksymalną skuteczność tych reguł konkurencji. Konieczne** jest uregulowanie sposobu koordynacji tych dwóch rodzajów egzekwowania, na przykład pod względem dostępu do dokumentów znajdujących się w posiadaniu organów ds. konkurencji. Tego rodzaju koordynacja na poziomie Unii pozwoli również uniknąć rozbieżności obowiązujących reguł, która mogłaby zagrozić prawidłowemu funkcjonowaniu rynku wewnętrznego.

Poprawka 3

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 7**

Tekst proponowany przez Komisję

(7) Przedsiębiorstwa mające siedzibę i prowadzące działalność w różnych państwach członkowskich podlegają przepisom proceduralnym, które znacząco wpływają na to, w jakim zakresie mogą one odpowiadać za naruszenie prawa ochrony konkurencji. Takie nierównomierne egzekwowanie unijnego prawa do odszkodowania może prowadzić do powstania przewagi konkurencyjnej po stronie przedsiębiorstw, które dopuściły się naruszenia art. 101 i 102 Traktatu, oraz zniechęcać do korzystania ze swobody przedsiębiorczości oraz dostarczania towarów i świadczenia usług w tych państwach członkowskich, w których prawo do odszkodowania jest

Poprawka

(7) Przedsiębiorstwa mające siedzibę i prowadzące działalność w różnych państwach członkowskich podlegają przepisom proceduralnym, które znacząco wpływają na to, w jakim zakresie mogą one odpowiadać za naruszenie prawa ochrony konkurencji. Takie nierównomierne egzekwowanie unijnego prawa do odszkodowania może prowadzić do powstania przewagi konkurencyjnej po stronie przedsiębiorstw, które dopuściły się naruszenia art. 101 i 102 Traktatu, oraz zniechęcać do korzystania ze swobody przedsiębiorczości oraz dostarczania towarów i świadczenia usług w tych państwach członkowskich, w których prawo do odszkodowania jest

egzekwowane bardziej skutecznie. Różnice między systemami odpowiedzialności obowiązującymi w różnych państwach członkowskich mogą mieć negatywny wpływ zarówno na konkurencję, jak i na właściwe funkcjonowanie rynku wewnętrznego.

egzekwowane bardziej skutecznie. **W związku z tym, ponieważ** różnice między systemami odpowiedzialności obowiązującymi w różnych państwach członkowskich mogą mieć negatywny wpływ zarówno na konkurencję, jak i na właściwe funkcjonowanie rynku wewnętrznego, **właściwe jest oparcie dyrektywy na dwóch podstawach prawnych, mianowicie na art. 103 i 114 TFUE.**

Uzasadnienie

Argumenty przedstawione w tym motywie prowadzą w logiczny sposób do wniosku, że dyrektywa powinna być oparta na dwóch podstawach prawnych, mianowicie na art. 103 i art. 114 TFUE, który to wniosek ze względów przejrzystości powinien być także jasno wyrażony.

Poprawka 4

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 8

Tekst proponowany przez Komisję

(8) Konieczne jest zatem zapewnienie przedsiębiorstwom działającym na rynku wewnętrznym równych szans oraz poprawienie warunków wykonywania przez konsumentów praw, jakie oferuje im rynek wewnętrzny. Należy również zwiększyć pewność prawa oraz zmniejszyć różnice między państwami członkowskimi pod względem krajowych przepisów regulujących dochodzenie roszczeń odszkodowawczych z tytułu naruszenia europejskiego prawa konkurencji, a także krajowego prawa konkurencji, jeśli jest ono stosowane równolegle z prawem europejskim. Dzięki zbliżeniu tych przepisów będzie można również zapobiec powstawaniu jeszcze większych różnic między przepisami regulującymi w państwach członkowskich dochodzenie roszczeń odszkodowawczych w sprawach

Poprawka

(8) Konieczne jest zatem zapewnienie przedsiębiorstwom działającym na rynku wewnętrznym równych szans oraz poprawienie warunków wykonywania przez konsumentów praw, jakie oferuje im rynek wewnętrzny, **również z uwzględnieniem faktu, że naruszenia prawa konkurencji na większą skalę mają często charakter transgraniczny.** Należy również zwiększyć pewność prawa oraz zmniejszyć różnice między państwami członkowskimi pod względem krajowych przepisów regulujących dochodzenie roszczeń odszkodowawczych z tytułu naruszenia europejskiego prawa konkurencji, a także krajowego prawa konkurencji, jeśli jest ono stosowane równolegle z prawem europejskim. Dzięki zbliżeniu tych przepisów będzie można również zapobiec powstawaniu jeszcze

z zakresu konkurencji.

większych różnic między przepisami regulującymi w państwach członkowskich dochodzenie roszczeń odszkodowawczych w sprawach z zakresu konkurencji.

Uzasadnienie

Duże naruszenia prawa konkurencji zazwyczaj nie są ograniczone tylko do jednego państwa członkowskiego, lecz wywołują także skutki transgraniczne, które mają wpływ na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi, a przez to na funkcjonowanie rynku wewnętrznego.

Poprawka 5

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 13

Tekst proponowany przez Komisję

(13) Materiał dowodowy jest ważnym elementem dochodzenia odszkodowania za szkody wynikłe z naruszenia krajowego lub unijnego prawa konkurencji. Ponieważ jednak sprawy z zakresu prawa konkurencji charakteryzuje asymetria w dostępie do informacji, należy zapewnić poszkodowanym prawo skutecznego żądania ujawnienia materiałów dowodowych dotyczących ich sprawy, ***bez konieczności wskazywania przez nich konkretnych dowodów***. Aby zapewnić stronom równe szanse, środki te powinny być udostępnione również pozwany w sprawach o odszkodowanie, tak aby mogli oni zwrócić się o ujawnienie dowodów przez poszkodowanych. Sądy krajowe mogą również nakazać ujawnienie dowodów przez osoby trzecie. Jeśli sąd krajowy zamierza nakazać Komisji ujawnienie dowodów, zastosowanie mają: zasada lojalnej współpracy między Unią Europejską a państwami członkowskimi (art. 4 ust. 3 TUE) oraz art. 15 ust. 1 rozporządzenia nr 1/2003 w odniesieniu do wniosków o przekazanie informacji.

Poprawka

(13) Materiał dowodowy jest ważnym elementem dochodzenia odszkodowania za szkody wynikłe z naruszenia krajowego lub unijnego prawa konkurencji. Ponieważ jednak sprawy z zakresu prawa konkurencji charakteryzuje asymetria w dostępie do informacji, należy zapewnić poszkodowanym prawo skutecznego żądania ujawnienia materiałów dowodowych dotyczących ich sprawy. Aby zapewnić stronom równe szanse, środki te powinny być udostępnione również pozwany w sprawach o odszkodowanie, tak aby mogli oni zwrócić się o ujawnienie dowodów przez poszkodowanych. Sądy krajowe mogą również nakazać ujawnienie dowodów przez osoby trzecie. Jeśli sąd krajowy zamierza nakazać Komisji ujawnienie dowodów, zastosowanie mają: zasada lojalnej współpracy między Unią Europejską a państwami członkowskimi (art. 4 ust. 3 TUE) oraz art. 15 ust. 1 rozporządzenia nr 1/2003 w odniesieniu do wniosków o przekazanie informacji.

Poprawka 6

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 14

Tekst proponowany przez Komisję

(14) Dowody dotyczące sprawy powinny być ujawniane na podstawie orzeczenia sądu i pod jego ścisłą kontrolą, szczególnie w odniesieniu do konieczności i proporcjonalności środka nakazującego ujawnienie. Z wymogu proporcjonalności wynika między innymi, że wnioski o ujawnienie dowodów można rozpatrywać dopiero wówczas, gdy poszkodowany uprawdopodobni na podstawie faktów, których znajomości można od niego zasadnie oczekiwać, że poniósł on szkodę spowodowaną przez pozwanego. ***We wniosku o ujawnienie dowodów należy określić na tyle dokładne i wąskie ich kategorie, na ile jest to możliwe w oparciu o fakty, których znajomości można zasadnie oczekiwać.***

Poprawka 7

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 15

Tekst proponowany przez Komisję

(15) Wymóg proporcjonalności należy również uważnie ocenić, jeśli ujawnienie grozi zniweczeniem strategii dochodzeniowej organu ds. konkurencji przez wskazanie, które dokumenty wchodzą w skład akt sprawy, lub negatywnym wpływem na współpracę przedsiębiorstw z organem ds. konkurencji. ***Wniosek o ujawnienie dowodów nie powinien zatem zostać uznany za***

Poprawka

(14) Dowody dotyczące sprawy powinny być ujawniane na podstawie orzeczenia sądu i pod jego ścisłą kontrolą, szczególnie w odniesieniu do konieczności i proporcjonalności środka nakazującego ujawnienie. Z wymogu proporcjonalności wynika między innymi, że wnioski o ujawnienie dowodów można rozpatrywać dopiero wówczas, gdy poszkodowany uprawdopodobni na podstawie faktów, których znajomości można od niego zasadnie oczekiwać, że poniósł on szkodę spowodowaną przez pozwanego.

Poprawka

(15) Wymóg proporcjonalności należy również uważnie ocenić, jeśli ujawnienie grozi zniweczeniem strategii dochodzeniowej organu ds. konkurencji przez wskazanie, które dokumenty wchodzą w skład akt sprawy, lub negatywnym wpływem na współpracę przedsiębiorstw z organem ds. konkurencji.

proporcjonalny, jeśli dotyczy on ogólnego ujawnienia dokumentów znajdujących się w aktach organu ds. konkurencji dotyczących danej sprawy lub dokumentów przedłożonych przez stronę w kontekście danej sprawy. Tak ogólnie sformułowane wnioski nie byłyby również zgodne z obowiązkiem strony składającej wniosek dotyczącym określenia tak dokładnych i wąskich kategorii dowodów, jak to możliwe.

Należy zwrócić szczególną uwagę na zapobieganie wszelkim rodzajom wniosków, które zmierzają do poszukiwania obciążających informacji.

Uzasadnienie

Ta poprawka nie wymaga uzasadnienia.

Poprawka 8

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 17

Tekst proponowany przez Komisję

(17) Dotyczące sprawy materiały dowodowe zawierające tajemnice handlowe lub inne informacje poufne powinny być zasadniczo dostępne w sprawach o odszkodowanie, jednak takie informacje poufne wymagają odpowiedniej ochrony. Sądy krajowe powinny mieć zatem do dyspozycji szereg środków umożliwiających ochronę takich informacji poufnych przed ujawnieniem w toku postępowania. Mogą one obejmować możliwość przeprowadzania **niejawnych** przesłuchań, ograniczanie kręgu osób mających wgląd do dowodów oraz zlecenie biegłym streszczania informacji i przedstawiania ich w formie zbiorczej lub innej formie nieobjętej klauzulą poufności. Środki służące ochronie tajemnic handlowych i innych poufnych informacji

Poprawka

(17) Dotyczące sprawy materiały dowodowe zawierające tajemnice handlowe lub inne informacje poufne powinny być zasadniczo dostępne w sprawach o odszkodowanie, jednak takie informacje poufne wymagają odpowiedniej ochrony. Sądy krajowe powinny mieć zatem do dyspozycji szereg środków umożliwiających ochronę takich informacji poufnych przed ujawnieniem w toku postępowania. Mogą one obejmować możliwość **usuwania wrażliwych fragmentów dokumentu**, przeprowadzania przesłuchań **z wyłączeniem jawności**, ograniczanie kręgu osób mających wgląd do dowodów oraz zlecenie biegłym streszczania informacji i przedstawiania ich w formie zbiorczej lub innej formie nieobjętej klauzulą poufności. Środki

nie powinny **w praktyce** utrudniać korzystania z prawa do odszkodowania.

służące ochronie tajemnic handlowych i innych poufnych informacji nie powinny **jednak** utrudniać korzystania z prawa do odszkodowania.

Uzasadnienie

Jeżeli dokument zawiera wrażliwe informacje, np. dane dotyczące osób trzecich, które nie mają znaczenia dla postępowania, mogą one zostać usunięte. W razie potrzeby postępowanie można prowadzić z wyłączeniem jawności w celu ochrony szczególnie wrażliwych informacji.

Poprawka 9

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 19

Tekst proponowany przez Komisję

(19) Programy łagodzenia kar i postępowania ugodowe stanowią ważne narzędzia służące publicznoprawnemu egzekwowaniu unijnego prawa konkurencji, jako że przyczyniają się do wykrywania, skutecznego ścigania i karania za najpoważniejsze naruszenia prawa konkurencji. Jeśli ujawnienie dokumentów przedstawionych wyłącznie w tym kontekście mogłoby wystawić przedsiębiorstwa na większe ryzyko z tytułu odpowiedzialności cywilnej na mniej korzystnych warunkach niż współsprawców naruszenia, którzy nie współpracują z organami ds. konkurencji, mogłoby to zniechęcić przedsiębiorstwa do współpracy. Aby zapewnić gotowość przedsiębiorców do przedstawiania organom ds. konkurencji dobrowolnych oświadczeń zawierających przyznanie się do udziału w naruszeniu unijnych lub krajowych reguł konkurencji, składanych w ramach programu łagodzenia kar lub procedury ugodowej, oświadczenia takie powinny być wyłączone z zakresu stosowania przepisów dotyczących ujawniania dowodów.

Poprawka

(19) Programy łagodzenia kar i postępowania ugodowe stanowią ważne narzędzia służące publicznoprawnemu egzekwowaniu unijnego prawa konkurencji, jako że przyczyniają się do wykrywania, skutecznego ścigania i karania za najpoważniejsze naruszenia prawa konkurencji. Jeśli ujawnienie dokumentów przedstawionych wyłącznie w tym kontekście mogłoby wystawić przedsiębiorstwa na większe ryzyko z tytułu odpowiedzialności cywilnej na mniej korzystnych warunkach niż współsprawców naruszenia, którzy nie współpracują z organami ds. konkurencji, mogłoby to zniechęcić przedsiębiorstwa do współpracy. Aby zapewnić gotowość przedsiębiorców do przedstawiania organom ds. konkurencji dobrowolnych oświadczeń zawierających przyznanie się do udziału w naruszeniu unijnych lub krajowych reguł konkurencji, składanych w ramach programu łagodzenia kar lub procedury ugodowej, **sąd powinien ocenić, czy** oświadczenia takie powinny być wyłączone z zakresu stosowania przepisów dotyczących ujawniania dowodów.

Poprawka 10

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 26

Tekst proponowany przez Komisję

(26) Przepisy krajowe regulujące początek, długość, wstrzymanie lub przerwanie biegu terminu przedawnienia nie powinny nadmiernie utrudniać występowania z powództwem o odszkodowanie. Ma to szczególne znaczenie w odniesieniu do powództw opartych na stwierdzeniu naruszenia przez organ ds. konkurencji lub sąd kontrolny. W tym celu po przeprowadzeniu przez organ ds. konkurencji postępowania poszkodowani powinni nadal móc wnieść roszczenie odszkodowawcze, w celu egzekwowania krajowego i unijnego prawa konkurencji.

Poprawka

(26) Przepisy krajowe regulujące początek, długość, wstrzymanie lub przerwanie biegu terminu przedawnienia nie powinny nadmiernie utrudniać występowania z powództwem o odszkodowanie. Ma to szczególne znaczenie w odniesieniu do powództw opartych na stwierdzeniu naruszenia przez organ ds. konkurencji lub sąd kontrolny. W tym celu po przeprowadzeniu przez organ ds. konkurencji postępowania poszkodowani powinni nadal móc wnieść roszczenie odszkodowawcze, w celu egzekwowania krajowego i unijnego prawa konkurencji. ***Państwa członkowskie powinny mieć możliwość utrzymania lub wprowadzenia bezwzględnych terminów przedawnienia mających powszechne zastosowanie.***

Poprawka 11

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 28

Tekst proponowany przez Komisję

(28) Przedsiębiorstwa, które współpracują z organami ds. konkurencji w ramach programu łagodzenia kar, odgrywają kluczową rolę w wykrywaniu naruszeń popełnianych przez tajne kartele oraz w ich eliminowaniu, zmniejszając w ten sposób zakres szkody, jaka zostałaby spowodowana, gdyby naruszenie trwało. ***Należy zatem zadbać o to, aby przedsiębiorstwa, którym organ ds. konkurencji darował karę w ramach***

Poprawka

(28) Przedsiębiorstwa, które współpracują z organami ds. konkurencji w ramach programu łagodzenia kar, odgrywają kluczową rolę w wykrywaniu naruszeń popełnianych przez tajne kartele oraz w ich eliminowaniu, zmniejszając w ten sposób zakres szkody, jaka zostałaby spowodowana, gdyby naruszenie trwało. W zakresie, w jakim kartel wyrządził szkodę podmiotom niebędącym klientami lub dostawcami przedsiębiorstw

programu łagodzenia kar, nie były nadmiernie narażone na roszczenia odszkodowawcze, mając na uwadze, że decyzja organu ds. konkurencji stwierdzająca naruszenie może stać się ostateczna dla podmiotu zwolnionego z kary finansowej wcześniej niż dla innych przedsiębiorstw, którym nie darowano kary. Podmiot zwolniony z kary finansowej powinien być zatem zasadniczo zwolniony z solidarnej odpowiedzialności za całą szkodę, a przypadająca na niego część odszkodowania nie powinna przekraczać wartości szkody wyrządzonej jego bezpośrednim i pośrednim nabywcom lub, w przypadku kartelu dotyczącego zakupów – jego bezpośrednim i pośrednim dostawcom. W zakresie, w jakim kartel wyrządził szkodę podmiotom niebędącym klientami lub dostawcami przedsiębiorstw popełniających naruszenie, część odszkodowania wypłacona przez podmiot zwolniony z kary finansowej nie powinna przekraczać jego względnej odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez kartel. Udział ten należy określić zgodnie z tymi samymi zasadami, jakie stosuje się do określenia wysokości części szkody przypadającej na poszczególne przedsiębiorstwa popełniające naruszenie (motyw 27 powyżej). Podmiot zwolniony z kary finansowej powinien w pełni odpowiadać wobec poszkodowanych niebędących jego bezpośrednimi lub pośrednimi nabywcami lub dostawcami jedynie wówczas, gdy nie są oni w stanie uzyskać pełnego odszkodowania od innych przedsiębiorstw popełniających naruszenie.

popełniających naruszenie, część odszkodowania wypłacona przez podmiot zwolniony z kary finansowej nie powinna przekraczać jego względnej odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez kartel. Udział ten należy określić zgodnie z tymi samymi zasadami, jakie stosuje się do określenia wysokości części szkody przypadającej na poszczególne przedsiębiorstwa popełniające naruszenie (motyw 27 powyżej). Podmiot zwolniony z kary finansowej powinien w pełni odpowiadać wobec poszkodowanych niebędących jego bezpośrednimi lub pośrednimi nabywcami lub dostawcami jedynie wówczas, gdy nie są oni w stanie uzyskać pełnego odszkodowania od innych przedsiębiorstw popełniających naruszenie.

Poprawka 12

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 1 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia pewne zasady konieczne do zapewnienia, aby każdy poszkodowany w wyniku naruszenia art. 101 lub 102 Traktatu lub krajowego prawa ochrony konkurencji mógł skutecznie dochodzić **swoich praw do** pełnego odszkodowania za poniesioną szkodę. Ustanawia ona również reguły mające na celu wspieranie niezakłóconej konkurencji na rynku wewnętrznym oraz usuwanie przeszkód stojących na drodze do jego właściwego działania, zapewniając jednakową ochronę w całej Unii każdemu, kto poniósł taką szkodę.

Poprawka

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia pewne zasady konieczne do zapewnienia, aby każdy poszkodowany w wyniku naruszenia art. 101 lub 102 Traktatu lub krajowego prawa ochrony konkurencji **przez przedsiębiorstwo lub grupę przedsiębiorstw**, mógł skutecznie dochodzić pełnego odszkodowania za poniesioną szkodę **od takich stron popełniających naruszenie**. Ustanawia ona również reguły mające na celu wspieranie niezakłóconej konkurencji na rynku wewnętrznym oraz usuwanie przeszkód stojących na drodze do jego właściwego działania, zapewniając jednakową ochronę w całej Unii każdemu, kto poniósł taką szkodę.

Poprawka 13

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 2 – ustęp 1**

Tekst proponowany przez Komisję

1. Każdy, kto poniósł szkodę wynikającą z naruszenia krajowego lub unijnego prawa ochrony konkurencji, może ubiegać się o pełne odszkodowanie za tę szkodę.

Poprawka

1. Każdy, kto poniósł szkodę wynikającą z naruszenia krajowego lub unijnego prawa ochrony konkurencji, może ubiegać się o pełne odszkodowanie za tę szkodę **od stron popełniających naruszenie, w drodze prywatnego powództwa bezpośredniego lub następczego**.

Poprawka 14

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 4 – ustęp 1 – punkt 2**

Tekst proponowany przez Komisję

2. „krajowe prawo konkurencji” oznacza

Poprawka

2. „krajowe prawo konkurencji” oznacza

przepisy prawa krajowego, których cele są zasadniczo identyczne z celami art. 101 i 102 Traktatu, i które stosuje się do tych samych spraw i równoległe do prawa konkurencji Unii zgodnie z art. 3 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1/2003;

przepisy prawa krajowego, których cele są zasadniczo identyczne z celami art. 101 i 102 Traktatu i które stosuje się do tych samych spraw i równoległe do prawa konkurencji Unii zgodnie z art. 3 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1/2003. ***Niniejsza definicja nie stosuje się do krajowych przepisów prawnych nakładających sankcje karne na osoby fizyczne, z wyłączeniem sankcji, które stosowane są jako środek wdrażania reguł konkurencji mających zastosowanie wobec przedsiębiorstw.***

Uzasadnienie

Ważne jest rozważenie przepisów prawa karnego obowiązujących w niektórych państwach członkowskich. Należy więc zastosować w tym miejscu sformułowanie z motywu 8 rozporządzenia 1/2003.

Poprawka 15

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 5

Tekst proponowany przez Komisję

Artykuł 5

Ujawnianie dowodów

1. ***Jeżeli powód przedstawił fakty i środki dowodowe, których znajomości można od niego zasadnie oczekiwać, uprawdopodobniające podejrzenie, że powód lub osoby przez niego reprezentowane ponieśli szkodę wskutek naruszenia przez pozwanego prawa konkurencji, państwa członkowskie zapewniają sądom krajowym możliwość nakazania pozwanemu lub osobom trzecim ujawnienia dowodów, bez względu na to, czy dowody te znajdują się również w aktach organu ds. konkurencji,*** zgodnie z warunkami określonymi w niniejszym rozdziale. Państwa członkowskie

Poprawka

Artykuł 5

Ujawnianie dowodów

1. ***Państwa członkowskie dopilnowują, by w postępowaniach związanych z powództwem o odszkodowanie przed sądami krajowymi w Unii na wniosek powoda, który przedstawił umotywowane uzasadnienie zawierające dostępne fakty i dowody wystarczające do poparcia wiarygodności jego roszczenia o odszkodowanie, sądy krajowe mogły nakazać pozwanemu lub osobie trzeciej ujawnienie odpowiednich dowodów,[...] zgodnie z warunkami określonymi w niniejszym rozdziale. Państwa członkowskie zapewniają sądom również możliwość nakazania ujawnienia dowodów***

zapewniają sądom **krajowym** również możliwość nakazania ujawnienia dowodów przez powoda lub osoby trzecie na wniosek pozwanego.

Niniejszy przepis pozostaje bez uszczerbku dla praw i obowiązków sądów krajowych wynikających z rozporządzenia Rady (WE) nr 1206/2001.

2. Państwa członkowskie **zapewniają, aby** sądy krajowe **nakazały** ujawnienie dowodów, o **których mowa w ust. 1, jeżeli strona występująca z wnioskiem o ujawnienie:**

a) wykazała, że dowody, którymi dysponuje druga strona lub osoby trzecie, są istotne dla udowodnienia zasadności jej roszczenia lub potwierdzenia linii obrony; oraz

b) określiła poszczególne dowody lub kategorie dowodów na tyle wąsko i dokładnie, na ile było to możliwe w oparciu o fakty, których znajomości można było od niej zasadnie oczekiwać.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby sądy krajowe ograniczały ujawnianie dowodów do przypadków, w których jest ono proporcjonalne. W kontekście ustalania, czy ujawnienie dowodów, o które wnioskuje strona, jest proporcjonalne, sądy krajowe kierują się słusznymi interesami wszystkich zainteresowanych stron i osób trzecich. W szczególności uwzględniają one:

przez powoda lub osoby trzecie na wniosek pozwanego.

Niniejszy przepis pozostaje bez uszczerbku dla praw i obowiązków sądów krajowych wynikających z rozporządzenia Rady (WE) nr 1206/2001.

1a. Państwa członkowskie dopilnowują, by sądy krajowe domagały się ujawnienia dowodów przez właściwy organ krajowy, jeżeli pozwany nie przedstawi wymaganych dowodów.

2. Państwa członkowskie **dopilnowują, by** sądy krajowe **mogły nakazać** ujawnienie **określonych** dowodów **lub kategorii dowodów, opisanych w uzasadnieniu jak najprecyzyjniej i jak najwięcej w oparciu o dane na temat faktów, jakie można w rozsądny sposób uzyskać, znajdujące się pod kontrolą innej strony lub strony trzeciej, i które są niezbędne w celu oszacowania spowodowanych szkód, na podstawie art. 2 niniejszej dyrektywy.**

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby sądy krajowe ograniczały ujawnianie dowodów do przypadków, w których jest ono proporcjonalne **i które dotyczą postępowania odszkodowawczego toczącego się w Unii.** W kontekście ustalania, czy ujawnienie dowodów, o które wnioskuje strona, jest proporcjonalne, sądy krajowe kierują się **interese publicznym z nim związanym i** słusznymi interesami wszystkich

a) prawdopodobieństwo wystąpienia domniemanego naruszenia prawa konkurencji;

b) zakres i koszt ujawnienia dowodów, szczególnie dla zainteresowanych osób trzecich;

c) to, czy ujawniane materiały dowodowe zawierają informacje poufne, szczególnie dotyczące osób trzecich, oraz sposób ochrony takich poufnych informacji; oraz

d) w przypadkach, gdy dochodzenie w sprawie naruszenia prowadzi organ ds. konkurencji – to, czy wniosek sformułowano konkretnie ze wskazaniem charakteru, przedmiotu lub treści takich dokumentów, **a nie w sposób ogólny w odniesieniu do dokumentów** przedłożonych organowi ds. konkurencji lub znajdujących się w aktach będących w posiadaniu organu ds. konkurencji.

4. Państwa członkowskie zapewniają, **aby** sądy krajowe miały do dyspozycji skuteczne środki **umożliwiające jak najpełniejszą ochronę** informacji **poufnych przed nieprawidłowym wykorzystaniem, przy jednoczesnym zapewnieniu dostępności dowodów zawierających takie informacje w sprawach o odszkodowanie.**

5. Państwa członkowskie **przyjmują konieczne środki w celu zapewnienia pełnej skuteczności przywilejów prawnych i innych praw wyłączających obowiązek ujawniania** dowodów.

zainteresowanych stron **prywatnych** i osób trzecich. W szczególności uwzględniają one:

a) prawdopodobieństwo wystąpienia domniemanego naruszenia prawa konkurencji;

aa) potrzebę zapewnienia skuteczności publicznoprawnego egzekwowania prawa konkurencji;

b) zakres i koszt ujawnienia dowodów, szczególnie dla zainteresowanych osób trzecich, **także po to, aby zapobiec poszukiwaniu obciążających informacji;**

c) to, czy ujawniane materiały dowodowe zawierają informacje poufne, szczególnie dotyczące osób trzecich, oraz sposób ochrony takich poufnych informacji; oraz

d) w przypadkach, gdy dochodzenie w sprawie naruszenia prowadzi organ ds. konkurencji – to, czy wniosek sformułowano konkretnie ze wskazaniem charakteru, przedmiotu lub treści takich dokumentów przedłożonych organowi ds. konkurencji lub znajdujących się w aktach będących w posiadaniu organu ds. konkurencji.

4. Państwa członkowskie zapewniają, **by** sądy krajowe **były uprawnione do nakazywania ujawnienia dowodów zawierających informacje poufne, w przypadku gdy uznają je za istotne dla powództwa o odszkodowanie. Państwa członkowskie zapewniają, by nakazując ujawnienie takich informacji, sądy krajowe** miały do dyspozycji skuteczne środki **ochrony takich** informacji.

5. Państwa członkowskie **dopilnowują, by sądy krajowe, nakazując ujawnienie dowodów, zapewniły pełną skuteczność mających zastosowanie zawodowych przywilejów prawnych na mocy prawa krajowego lub prawa Unii.**

Interes, jaki mają przedsiębiorstwa w

unikaniu postępowań odszkodowawczych w wyniku naruszenia, nie stanowi interesu handlowego wartego ochrony.

5a. Państwa członkowskie dopilnowują, by zainteresowane strony będące w posiadaniu dokumentu wymaganego do ujawnienia dowodu zostały wysłuchane, zanim sąd krajowy nakaze ujawnić na mocy niniejszego artykułu informacje pochodzące z określonych dokumentów.

6. Państwa członkowskie zapewniają, aby – w zakresie, w jakim sądy krajowe mają prawo nakazać ujawnienie informacji bez konieczności wysłuchania osoby, której nakazuje się ich ujawnienie – karę za niezastosowanie się do takiego nakazu można było nałożyć dopiero po *wysłuchaniu adresata* nakazu przez sąd.

7. Materiały dowodowe obejmują wszelkie rodzaje środków dowodowych dopuszczalnych przed sądem krajowym rozpatrującym daną sprawę, w szczególności dokumenty i wszelkie inne przedmioty zawierające informacje, bez względu na rodzaj nośnika, na jakim są one przechowywane.

8. Bez uszczerbku dla obowiązku, o którym mowa w ust. 4, oraz ograniczeń o których mowa w art. 6, niniejszy artykuł nie stanowi przeszkody dla utrzymania w mocy lub wprowadzenia przez państwa członkowskie przepisów otwierających drogę do szerszego ujawniania dowodów.

6. Państwa członkowskie zapewniają, aby – w zakresie, w jakim sądy krajowe mają prawo nakazać ujawnienie informacji bez konieczności wysłuchania osoby, której nakazuje się ich ujawnienie – karę za niezastosowanie się do takiego nakazu można było nałożyć dopiero po *zapewnieniu adresatowi możliwości bycia wysłuchanym* przez sąd krajowy.

7. Materiały dowodowe obejmują wszelkie rodzaje środków dowodowych dopuszczalnych przed sądem krajowym rozpatrującym daną sprawę, w szczególności dokumenty i wszelkie inne przedmioty zawierające informacje, bez względu na rodzaj nośnika, na jakim są one przechowywane.

8. Bez uszczerbku dla obowiązku, o którym mowa w ust. 4, oraz ograniczeń o których mowa w art. 6, niniejszy artykuł nie stanowi przeszkody dla utrzymania w mocy lub wprowadzenia przez państwa członkowskie przepisów otwierających drogę do szerszego ujawniania dowodów.

Poprawka 16

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 1 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby do celów dochodzenia roszczeń

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby do celów dochodzenia roszczeń

odszkodowawczych sądy krajowe nie mogły *w żadnym momencie* nakazać *stronie lub osobie trzeciej* ujawnienia poniższych kategorii dowodów:

odszkodowawczych sądy krajowe nie mogły *zasadniczo* nakazać *organowi ds. konkurencji* ujawnienia poniższych kategorii dowodów:

Poprawka 17

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 1 – akapit pierwszy (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

dokumentów wewnętrznych krajowego organu ds. konkurencji, korespondencji między Komisją Europejską i krajowymi organami ds. konkurencji lub korespondencji między tymi organami prowadzonej w obrębie europejskiej sieci konkurencji;

Poprawka 18

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 2 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w kontekście powództw odszkodowawczych sądy krajowe mogły nakazać ujawnienie następujących *kategorii dowodów* dopiero po zakończeniu postępowania przez organ ds. konkurencji lub podjęciu przez niego decyzji, o której mowa w art. 5 rozporządzenia nr 1/2003 lub w rozdziale III rozporządzenia nr 1/2003:

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w kontekście powództw odszkodowawczych sądy krajowe mogły nakazać ujawnienie następujących dopiero po zakończeniu postępowania przez organ ds. konkurencji lub podjęciu przez niego decyzji, o której mowa w art. 5 rozporządzenia nr 1/2003 lub w rozdziale III rozporządzenia nr 1/2003:

Poprawka 19

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. Ujawnienie dowodów znajdujących się w aktach organu ds. konkurencji nienależących do żadnej z kategorii wymienionych w ust. 1 lub 2 niniejszego artykułu można zarządzić w trakcie dochodzenia roszczeń odszkodowawczych w każdej chwili.

Poprawka

3. Ujawnienie dowodów znajdujących się w aktach organu ds. konkurencji nienależących do żadnej z kategorii wymienionych w ust. 1 lub 2 niniejszego artykułu można zarządzić w trakcie dochodzenia roszczeń odszkodowawczych w każdej chwili. **Artykuł 5 ust. 3 – 7 stosuje się odpowiednio.**

Poprawka 20

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7

Tekst proponowany przez Komisję

Artykuł 7

Ograniczenia w wykorzystywaniu dowodów zdobytych wyłącznie w drodze uzyskania dostępu do akt znajdujących się w posiadaniu organu ds. konkurencji

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby dowody należące do jednej z kategorii wymienionych w art. 6 ust. 1, zdobyte przez osobę fizyczną lub prawną wyłącznie w drodze uzyskania dostępu do akt znajdujących się w posiadaniu organu ds. konkurencji, w kontekście wykonywania jej prawa do obrony na mocy art. 27 rozporządzenia nr 1/2003 lub odpowiadających mu przepisów prawa krajowego, nie były dopuszczalne w powództwach o odszkodowanie.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby dowody należące do jednej z kategorii wymienionych w art. 6 ust. 2, zdobyte przez osobę fizyczną lub prawną wyłącznie w drodze uzyskania dostępu do akt znajdujących się w posiadaniu organu ds. konkurencji, w kontekście wykonywania jej prawa do obrony na mocy art. 27 rozporządzenia nr 1/2003 lub

Poprawka

skreślony

odpowiadających mu przepisów prawa krajowego, były dopuszczalne w powództwach o odszkodowanie dopiero po zakończeniu postępowania przez organ ds. konkurencji lub podjęciu przez niego decyzji, o której mowa w art. 5 rozporządzenia nr 1/2003 lub w rozdziale III rozporządzenia nr 1/2003.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby dowody zdobyte przez osobę fizyczną lub prawną wyłącznie w drodze uzyskania dostępu do akt znajdujących się w posiadaniu organu ds. konkurencji, w kontekście wykonywania jej prawa do obrony na mocy art. 27 rozporządzenia nr 1/2003 lub odpowiadających mu przepisów prawa krajowego, które nie są dopuszczalne na mocy ust. 1 lub 2 niniejszego artykułu, mogły być wykorzystane w powództwie o odszkodowanie wyłącznie przez tę osobę lub przez osobę fizyczną lub prawną, która wstąpiła w jej prawa, w tym osobę, która nabyła jej roszczenie.

Poprawka 21

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 1 – litera b – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

b) zniszczenia istotnych dla sprawy dowodów, *pod warunkiem że w czasie niszczenia dowodów:*

Poprawka

b) zniszczenia istotnych dla sprawy dowodów;

Poprawka 22

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 1 – litera b – podpunkt i

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(i) strona niszcząca była stroną postępowania prowadzonego przez organ ds. konkurencji w odniesieniu do zachowania leżącego u podstaw powództwa o odszkodowanie; lub

skreślony

Poprawka 23

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 8 – ustęp 1 – litera b – podpunkt ii**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(ii) strona niszcząca wiedziała, lub też można zasadnie oczekiwać, że wiedziała o wytoczeniu powództwa przed sądem krajowym oraz o tym, że dowody były istotne dla wykazania zasadności roszczenia odszkodowawczego lub dla linii obrony; lub

skreślony

Poprawka 24

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 8 – ustęp 1 – litera b – podpunkt iii**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(iii) strona niszcząca wiedziała, że dowody były istotne dla toczących się lub przyszłych powództw o odszkodowanie, wytoczonych przez nią samą lub przeciwko niej;

skreślony

Poprawka 25

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 8 – ustęp 2**

Tekst proponowany przez Komisję

2. Państwa członkowskie zapewniają **skuteczność, proporcjonalność i odstraszający charakter sankcji, jakie mogą nakładać sądy krajowe. Dostępne sądom krajowym sankcje dotyczące zachowania stron w sprawach o odszkodowanie obejmują możliwość przyjęcia za udowodnione twierdzeń strony przeciwnej, jak np. przyjęcie za udowodnioną określonej istotnej kwestii lub oddalenie w całości lub części roszczenia i zarzutów, a także możliwość zarządzenia zwrotu kosztów postępowania.**

Poprawka

2. Państwa członkowskie zapewniają sądom krajowym **możliwość nakładania skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających sankcji w przypadku niezastosowania się do sądowego nakazu ujawnienia dowodów lub nakazu ochrony informacji poufnych lub odmowy zastosowania się do takich nakazów.**

Poprawka 26

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 10 – ustęp 2 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby bieg terminu przedawnienia rozpoczynał się z **chwilą**, gdy poszkodowany uzyska lub też można zasadnie oczekiwać, że uzyska wiedzę o:

Poprawka

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby bieg terminu przedawnienia rozpoczynał się **najpóźniej w momencie**, gdy poszkodowany uzyska lub też można zasadnie oczekiwać, że uzyska wiedzę o:

Poprawka 27

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 10 – ustęp 2 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby bieg terminu przedawnienia rozpoczynał się z chwilą, gdy poszkodowany uzyska lub też można zasadnie oczekiwać, że uzyska wiedzę o:

Poprawka

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby bieg terminu przedawnienia rozpoczynał się z chwilą, gdy **zaprzestano naruszenia i** **gdy** poszkodowany uzyska lub też można zasadnie oczekiwać, że uzyska wiedzę o:

Poprawka 28

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 10 – ustęp 5

Tekst proponowany przez Komisję

5. Państwa członkowskie zapewniają, aby termin przedawnienia ulegał zawieszeniu w przypadku podjęcia przez organ ds. konkurencji działań związanych z dochodzeniem lub postępowaniem w odniesieniu do naruszenia, którego dotyczy powództwo o odszkodowanie. Zawieszenie terminu przedawnienia ustaje nie wcześniej niż **jeden rok** od chwili uprawomocnienia się decyzji **lub innego** zakończenia postępowania.

Poprawka

5. Państwa członkowskie zapewniają, aby termin przedawnienia ulegał zawieszeniu w przypadku podjęcia przez organ ds. konkurencji działań związanych z dochodzeniem lub postępowaniem w odniesieniu do naruszenia, którego dotyczy powództwo o odszkodowanie. Zawieszenie terminu przedawnienia ustaje nie wcześniej niż **dwa lata** od chwili uprawomocnienia się decyzji, **która doprowadziła do zakończenia postępowania w sprawie naruszenia lub domniemanego naruszenia.**

Uzasadnienie

Termin przedawnienia powinien być na tyle długi, aby umożliwić rzeczywisty dostęp do wymiaru sprawiedliwości.

Poprawka 29

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 11 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwo, któremu organ ds. konkurencji darował karę w ramach programu łagodzenia kar, odpowiadało wobec poszkodowanych niebędących jego bezpośrednimi lub pośrednimi nabywcami lub dostawcami jedynie wówczas, gdy tacy poszkodowani wykażą, że nie są w stanie uzyskać pełnego odszkodowania od innych przedsiębiorstw, które brały udział

Poprawka

skreślony

w tym samym naruszeniu prawa konkurencji.

Poprawka 30

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 13 – ustęp 2 – akapit pierwszy – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

W sytuacji, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, **uznaje się, że** nabywca pośredni **udowodnił** przerzucenie na niego nadmiernego obciążenia, jeśli wykazał, że:

Poprawka

W sytuacji, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu nabywca pośredni **udowadnia** przerzucenie na niego nadmiernego obciążenia, jeśli wykazał **co najmniej**, że:

Poprawka 31

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 14 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Przepisy niniejszego rozdziału pozostają bez uszczerbku dla prawa poszkodowanego do dochodzenia odszkodowania za utratę korzyści.

Poprawka

1. Przepisy niniejszego rozdziału pozostają bez uszczerbku dla prawa poszkodowanego do dochodzenia odszkodowania za utratę korzyści, **dochodzenia faktycznej szkody i zapłaty odsetek za okres od zaistnienia szkody do faktycznej wypłaty odszkodowania z tytułu poniesionej szkody.**

Poprawka 32

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 15 – ustęp 1 – litera b a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ba) odpowiednie wyniki spraw z zakresu konkurencji dochodzonych na drodze publicznoprawnej, które umożliwiają

Poprawka 33

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 16 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku naruszenia popełnionego przez kartel stosowane było domniemanie, że takie naruszenie doprowadziło do powstania szkody. Przedsiębiorstwo popełniające naruszenie ma prawo wzruszyć to domniemanie.

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku naruszenia popełnionego przez kartel stosowane było domniemanie, że takie naruszenie doprowadziło do powstania szkody **w ramach rynku**. Przedsiębiorstwo popełniające naruszenie ma prawo wzruszyć to domniemanie.

Poprawka 34

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 17

Tekst proponowany przez Komisję

Artykuł 17

Skutek zawieszający polubownego rozstrzygnięcia sporów

1. Państwa członkowskie zapewniają zawieszenie terminu przedawnienia roszczeń odszkodowawczych na czas trwania procedury polubownego rozstrzygnięcia sporów. Zawieszenie biegu terminu przedawnienia ma zastosowanie tylko do tych stron, które biorą lub brały udział w polubownym rozstrzygnięciu sporu.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby sądy krajowe rozpatrujące powództwo o odszkodowanie mogły zawiesić postępowanie, jeśli jego strony biorą udział w polubownym rozstrzygnięciu sporu

Poprawka

Artykuł 17

Skutek zawieszający polubownego rozstrzygnięcia sporów

1. Państwa członkowskie zapewniają zawieszenie terminu przedawnienia roszczeń odszkodowawczych na czas trwania procedury polubownego rozstrzygnięcia sporów. Zawieszenie biegu terminu przedawnienia ma zastosowanie tylko do tych stron, które biorą lub brały udział w polubownym rozstrzygnięciu sporu.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby sądy krajowe rozpatrujące powództwo o odszkodowanie mogły zawiesić postępowanie, jeśli jego strony biorą udział w polubownym rozstrzygnięciu sporu

dotyczącym roszczeń objętych tym powództwem.

dotyczącym roszczeń objętych tym powództwem.

2a. Zawieszenie, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, w żadnym wypadku nie może przekraczać jednego roku.

2b. W następstwie postępowania polubownego organ ds. konkurencji przy nakładaniu sankcji może uznać odszkodowanie wypłacone lub uzgodnione przed wydaniem decyzji za czynnik łagodzący.

Poprawka 35

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 18 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w następstwie zawarcia ugody roszczenie poszkodowanego zawierającego ugodę zostało zmniejszone o kwotę odpowiadającą części szkody, jaką naruszenie wyrządziło poszkodowanemu, przypadającej na sprawcę naruszenia będącego stroną ugody. Współsprawcy naruszenia, którzy nie zawarli ugody, nie mogą odzyskać części zapłaconego odszkodowania przypadającej na współsprawcę naruszenia, który zawarł ugodę, w odniesieniu do pozostałej części roszczenia. Jedynie w przypadku gdy współsprawcy naruszenia, którzy nie zawarli ugody, nie są w stanie wypłacić odszkodowania odpowiadającego pozostałej części roszczenia, sprawca naruszenia, który zawarł ugodę, może zostać zobowiązany do wypłaty odszkodowania na rzecz poszkodowanego, który zawarł ugodę.

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w następstwie zawarcia ugody roszczenie poszkodowanego zawierającego ugodę zostało zmniejszone o kwotę odpowiadającą części szkody, jaką naruszenie wyrządziło poszkodowanemu, przypadającej na sprawcę naruszenia będącego stroną ugody. Współsprawcy naruszenia, którzy nie zawarli ugody, nie mogą odzyskać części zapłaconego odszkodowania przypadającej na współsprawcę naruszenia, który zawarł ugodę, w odniesieniu do pozostałej części roszczenia. Jedynie w przypadku gdy współsprawcy naruszenia, którzy nie zawarli ugody, nie są w stanie wypłacić odszkodowania odpowiadającego pozostałej części roszczenia, sprawca naruszenia, który zawarł ugodę, może zostać zobowiązany do wypłaty odszkodowania na rzecz poszkodowanego, który zawarł ugodę, **o ile nie zostało to wyraźnie wykluczone w warunkach postępowania ugodowego.**

PROCEDURA

Tytuł	Przepisy regulujące dochodzenie roszczeń odszkodowawczych z tytułu naruszenia prawa konkurencji państw członkowskich i Unii Europejskiej
Odsyłacze	COM(2013)0404 – C7-0170/2013 – 2013/0185(COD)
Komisja przedmiotowo właściwa Data ogłoszenia na posiedzeniu	ECON 1.7.2013
Opinia wydana przez Data ogłoszenia na posiedzeniu	JURI 1.7.2013
Procedura obejmująca zaangażowane komisje - data ogłoszenia na posiedzeniu	12.12.2013
Sprawozdawca(czyni) komisji opiniodawczej Data powołania	Bernhard Rapkay 19.6.2013
Rozpatrzenie w komisji	16.12.2013
Data przyjęcia	21.1.2014
Wynik głosowania końcowego	+: 22 -: 0 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Raffaele Baldassarre, Sebastian Valentin Bodu, Françoise Castex, Christian Engström, Marielle Gallo, Giuseppe Gargani, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Sajjad Karim, Klaus-Heiner Lehne, Antonio López-Istúriz White, Antonio Masip Hidalgo, Alajos Mészáros, Bernhard Rapkay, Evelyn Regner, Francesco Enrico Speroni, Rebecca Taylor, Alexandra Thein, Cecilia Wikström, Tadeusz Zwiefka
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Piotr Borys, Eva Lichtenberger, Angelika Niebler, Axel Voss
Zastępca(y) (art. 187 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	María Irigoyen Pérez